

Emelt rajzosok kiállítása 2006. május

Tisztelt Vendégeink, Tanáraink, Diáktársaim!

Gondolkozott már valaki azon, hogy egy kép esetében vajon hányféle összehangolt folyamat eredménye a megpillantástól az érzelmi reakcióig megtett út?

Úgy döntöttem, most megkísérlek bejutni az átlátszó üveg mögé, ami az első akadály alkotás és szemlélő között.

Először is egy hosszú pillantással el kell mélyednünk a vizsgált alkotás teremtette világban. Másodszor a szemünkre kell helyeznünk egy képzeletbeli kendőt, és az azonnal felvillanó sötétségben magunk elé idéznünk az imént látott képet. Elsőre talán nem is tudatosult benyomásainkat az egyéniségünkre jellemző fantázia egészíti majd ki. Mikor ezt követően újra kinyitjuk a szemünket, most már a valóságban szemlélt mű belső világa egyszerre megelevenedik, és kitágul előttünk.

Mikor a jelenlegi képekre néztem, nem tudtam, a tudomány vidékeire indított hódítóhadjáratok fáradsága vagy a valóság káprázata teszi-e, de a tömör falak egyszerre papírformát öltöttek, és hajlékonyan, mintha valami hallhatatlan zenére mozognának, megnyíltak előttem. A méretes albummá változott falak önmagukat lapozták a szemem előtt, így az első pár oldal után felderengett előttem, mi is az, amit látok, miközben feszülten nézelődök.

Hát persze. Lepkegyűjtemény! A falakon élő, lélegző lepkék pihentek mozdulatlanul, kitárt szárnyakkal, hogy hosszas öltözködés után megmutassák magukat.

A lepkék különös teremtmények. Tudjuk, hogy fejlődésük négy szakaszból áll, és titokzatos szemérmességgel bujkálnak az emberek előtt, hogy csak teljes pompájukban mutatkozzanak meg a szemnek, amelynek tükrében látni és láttatni akarják magukat.

Ezek szerint mindig is itt voltak, csupán elrejtőztek, hogy csak a fejlődés befejeztével tárják fel szárnyuk virágokat elsápasztó színpalettáját.

Ezen a ponton érdekes párhuzamokat fedeztem fel a lepkék és a diákok közt.

A lepkék petéi a lerakásukat követő időszakban védett helyen pihennek, hogy a kikelés után azonnal táplálékhoz juthassanak környezetükből. Az iskola kezdetén a gyerekek szintén egy új környezetbe kerülnek, a szülők védőburkán kívülre, hogy friss élelemre lelve gyarapodhassanak

A lepkehernyók egyes fajtái az éjszaka leple alatt csapatostul indulnak legelni, és a vonulás során a többi hernyóval selyemfonál köti össze őket. Mindeközben a cseperedő, belső világuk felé forduló tanulók igyekeznek felépíteni önmaguk burkát, és társaik segítségével próbálják megalkotni saját mintázatukat

A lepkék hernyói eközben elérkeznek az utolsó vedlésig, és ők is megváltoztatják a színüket. A testükből kibocsátott selyemfonál segítségével egy gallyhoz kötözik magukat, és bebábozódnak. Az idő múlásával a felnőtté váló gyerekek személyisége is egyre kiforrottabbá válik, egyéniségük körvonalai kirajzolódnak.

A bábállapot mozdulatlanságot sugalló látványa valójában egy csupán pár percig ragyogó virág kinyílását megelőző feszült visszaszámláláshoz hasonlít. A gubó alatt mélyreható, csodálatos öltözködés folyik, mígnem számos ruha felpróbálása után minden lepke megtalálja az őt legjobban kifejező köntöst. Ekkor a bábbőr felreped, és előbújik teljes valójában a nagy műalkotás: maga a lepke. Ez idő tájt az önmagukat kereső vagy olykor megtaláló művészek saját személyiségüket, érzelmvilágukat fejezik ki. A képek színvilága, a forma megragadása, a jelenséghez való közelítés eszköze mind-mind a művészről árulkodnak, akinek lételeme az önkifejezés – akár önmaga, akár mások számára.

Közel jutottunk tehát a falakon látható gyűjtemény megfejtéséhez. Lássuk hát a lepkéket vagy a bennük rejtőző kiállítókat!

A 11.a osztályos Kazsik Ádám alkotásaiban többször tükröződnek a külvilág azon mozzanatai, amelyek a készítőjük érdeklődési körébe tartoznak. Nonfiguratív munkái leleményes rejtvényt adnak fel szemlélőjüknek.

A szintén 11.a-s Soós Ádám az építészmérnöki pályán fontos „kockológiában” és önálló kompozíciók alkotásában jeleskedik. Rajzait tudatosan, megfontoltan, de kellő energikussággal alakítja.

Kosztolnik Gábor, 11.d osztályos tanuló a modern technika kínálta lehetőségeket aknázza ki a vitrinben található képén, amelyen a PhotoShop segítségével különféle színrendszereket felfedve mutatja be egy versenyautó belső szerkezetét.

Galamb Gabriella, aki szintén a 11.d osztály tanulója, szabatosan ragadja meg az elé táruló látvány jellegzetességeit, grafikus gondolkodása, kompozíciós készsége figyelemre méltó.

Ujváry Flóra, a 12.d osztályba járó tanuló tehetségét dicséri az OKTV-n való 8. helyezése. Képei kialakult művészi látásmódról vallanak, a tónusok erőteljesek, a fény és árnyék játéka hangsúlyos szerepet kap

rajtuk. Az ábrázolt figurák a papíron való mozdulatlanságukban is erőteljes érzelmek tolmácsolására képesek.

A 12.d osztályos Szeberényi Júlia képeiről nagyfokú érzékenység sugárzik. A kézrajzon a tenyér bonyolult vonalhálózata, az ízületek finom futása, a párnácskák bőrének gyűrődései mind erről tanúskodnak, még az absztraktabb képeken is gondos szerkesztettség, egymásba rejtett motívumok alkotnak talányt a szem számára.

Kiss Edina, 12. b osztályos tanuló a portréknál még élethűen követi az élet által rajzolt vonalakat, míg a tussal és lavírozással készült természeti képeken és az absztraktabb tűzzománcokon már keveredik a képzelet a valósággal.

A 12. a osztályos Angyal László alkotásaiban az élénk színek dinamizmusa a lírai absztraktoknál és a tűzzománcoknál is erős hatást gyakorolnak az érzelmekre, és mágnesként vonzzák a tekintetet.

Oláh Judit, 12.c osztályos diák gyakran használja a filctoll precíz vonalait képei elkészítéséhez, amelyeken hűen képezi le a szeme elé táruló látványt, miközben apró módosításokkal beletűzi annak a fejében megjelenő látképét.

Velki Ramóna, 12. a osztályos tanuló Matisse Álom című képe alapján készített művében a képátalakításnak egy kissé humoros, megfordított verzióját mutatja fel.

A 12.b osztályba járó Fekete Dóra csendéleteit harmonikussá teszi az egyenletesen felvitt pasztellkréta, aminek feltűnően eleven színei mintegy reflektorként szakítják ki a tárgyat környezetéből.

Misztarka Eszter 12.d osztályos végzős képei a fantázia benső vásznáról vetítődnek papírlapra, hol magukkal hozva némi varázspont ezekről a láthatatlan belső tájakra, hol pedig eddig felfedezetlen álombéli tájakra kalauzolják a szemlélőt.

Rádi Gábor, tavaly ballagott volt-bolyais a fotózás vizein evez, amely a nagybetűs pillanat kergetésének művészete. A fényképeken szereplő alakokra nemcsak ténylegesen közelít rá, de mintha egy csettintésre a külső világ és jelenségei is igazodnának a fotón szereplő személy belső világához, egyszerre alátámasztva és kitérítve annak kereteit és hangulatát.

Kacsák Tamás, az egri Tanárképző Főiskola hallgatója szakmai érdemei miatt kiérdemelte a Köztársasági ösztöndíjat. Nagy ihletője Henri Matisse. A festőművész alkotásai által inspirált művei az absztrakció egy magasabb fokát ostromolják.

A lepkék tehát kiröppentek gubójukból, nedves és összegyűrődött szárnyaik kifeszültek, és most ott száradnak a falon. Amit látunk, az tehát olyan, mintha a lepkék teregetését néznénk.

A lepkéknek mind ismerjük azt a tulajdonságát, hogy ha megfogjuk a szárnyaikat, az ujjunkkal ledörzsöljük róluk a port, így nem tudnak tovább repülni.

Ennélfogva egyrészt a szárnyukat próbálgató lepkéket nem szögezhetjük az idők végezetéig a falra, másrészt hamarosan eljön az idő, amikor ezeket a szárnyakat repülésre használják majd. Most kell tehát megragadni a pillanatot, ahogy az ilyen történetek végén az lenni szokott, hogy közelebb menjünk a képekhez, és ellenőrizzük, hihetünk-e a mesének.